



Museumbunker:
Verlengde Bosweg 1
2202 NT NOORDWIJK
(Fietspad richting
Zandvoort)

Openingstijden museum:
Zie onze website :
<https://atlantikwall.nl/>

Contact
info@Atlantikwall.nl

In dit nummer:

Column van de Voorzitter

Odd-Fellows Loge

Richtspel

Bunkerdag

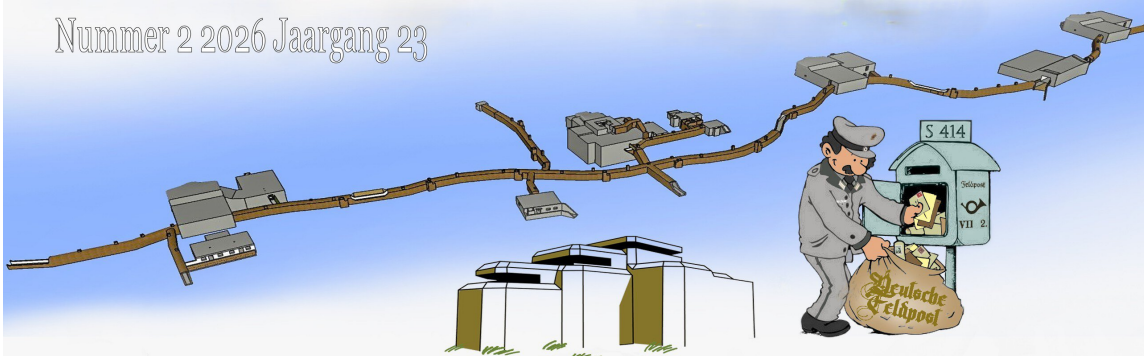
Een bijzonder boek

Agora club Noordwijk

Een dramatische crash

Foto's van toen (2013)

Nummer 2 2026 Jaargang 23



ATLANTIKWALL MUSEUM NOORDWIJK BUNKERPOST



Column van de voorzitter

Beste bunkervrienden,

Periodes met heel warm (strand)weer zijn voor ons bezoekersaantal meestal niet zo gunstig. Toch staan we dankzij de inzet van onze enthousiaste gidsen en baliemedewerk(st)ers na het 3e weekend van juli inmiddels op 8.000 bezoekers! Geweldig dat we weer zoveel gasten hebben mogen ontvangen. Maar ook mooi voor onze kas, want daarvan is de bodem helaas nu wel te zien. De kosten voor de realisering van de verbinding tussen de meest noordelijke bunker en het eind van de noordgang, inclusief de nooduitgang omhoog, vielen behoorlijk tegen. Begrijpelijk gezien de forse stijging van de bouwkosten. Maar deels ook onvoorzien omdat wij vanwege milieu-eisen en stikstof gebruik moesten maken van de dure inhuur van elektrisch materieel.

Met enige weemoed denk ik terug aan de mooie tijd waarbij onze geweldige hulp en sponsor Gebr. Van der Putten de aloude 'diesels' nog kon inzetten.

De werkzaamheden voor dit project zijn inmiddels vrijwel afgerond. We kunnen nu verder werken aan de restauratie en openstelling van de meest noordelijke geschutsbunker met manschappenverblijf.

Waar we ook een stap verder mee zijn is het Inrichtingsplan voor het noordelijke deel van ons complex. Met daarin verwerkt ons doel om te komen tot een Nationaal Museum Atlantikwall. Het afgelopen jaar hebben we diverse overlegsessies gehad waarbij naast twee bestuursleden (vice-voorzitter André en ondergetekende) ook Cor van Duin en enkele gidsen hebben meegedacht. Het is een mooi plan geworden. Wij gaan de voorstellen binnenkort bespreken met alle vrijwilligers.

In de komende maanden gaan we door met de verdere uitwerking van het ontvangstgebouw en het aanvragen van de benodigde omgevingsvergunning hiervoor. Inzet is om in mei 2027 met de bouw te starten. Kortom, er blijft voldoende te doen!

Victor Salman, voorzitter

Odd-Fellows Loge Den Haag donatie voor nieuwe AED (Bart van Gelsdorp)

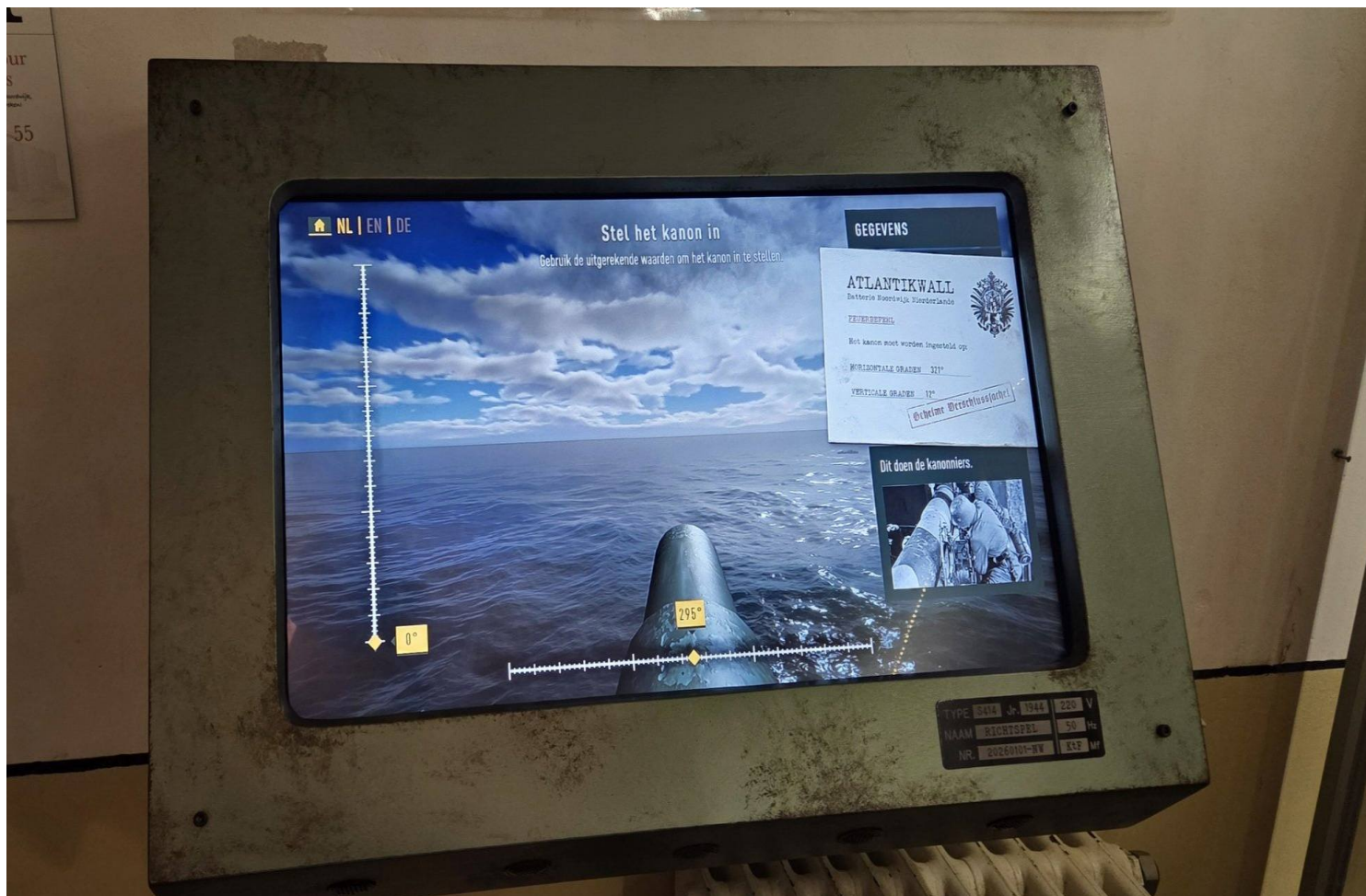
Op woensdag 13 mei bezochten de broeders (met partners) van de Odd-Fellows Humanitas Noordwijk. Na een bezoek aan het Engelandvaarders Museum en een uitstekende lunch bij een strandpaviljoen werd een bezoek gebracht aan het Atlantikwall Museum in Noordwijk. Hier kregen we een fantastische rondleiding in de Vuurleidingsbunker, waar alle apparatuur uit de oorlog staat opgesteld en daarna door het indrukwekkende gangenstelsel. Door de uitleg werd het leven van de Duitse soldaten in WO II beschermd door het dikke beton van de Atlantikwall duidelijk gemaakt. Na afloop werden wij door bestuursleden van het Atlantikwall Museum (dat geheel door vrijwilligers wordt gedreven) in de munitiebunker van het museum met een hapje en een drankje ontvangen. De Odd-Fellows Humanitas Den Haag overhandigden een cheque van €1200 aan dit prachtige museum voor de aanschaf van een nieuwe AED. De cheque werd dankbaar in ontvangst genomen. De logeleden sloten hiermee een plezierige en interessante dag af.



Richtspel (Rekendisplay)

Bas van Toledo, projectleider van erfgoedlijn Atlantikwall van de provincie ZH, heeft vrijdag 22 mei een nieuw rekendisplay officieel in gebruik genomen. Daarmee heeft het museum een bijzonder fraai interactief display waarmee bezoekers kunnen leren wat ervoor nodig is om een kanon in te stellen. Het beeld is opgebouwd uit een mix van historische filmbeelden en AI beelden met uitleg over artillerie berekeningen. De bezoeker kan op dit display zelf instellingen bedienen. Niet het schieten, maar het doorgronden van de complexiteit is hier het doel. Met deze aanwinst wordt het informatieve karakter van ons museum versterkt en de specifieke functie van de vuurleidingsbunker inzichtelijker gemaakt. Het richtspel kon mede ontwikkeld worden dankzij de steun vanuit de erfgoedlijn van de Provincie Zuid-Holland.





Bunkerdag, 30 mei 2026 (red.)

Zaterdag 30 mei was een stralende dag. Al vroeg in de morgen was alles in het werk gesteld om de bezoekers te verwelkomen. Gidsen, suppoosten en begeleiders stonden paraat en de eerste bezoekers stonden al bij het toegangshek te dringen. Ondanks het schitterende strandweer mochten we 670 enthousiaste bezoekers ontvangen. Een geslaagde dag over bewustwording over de geschiedenis van een donkere tijd waarin de Atlantikwall werd gebouwd, onder het zand bedekt maar niet vergeten.

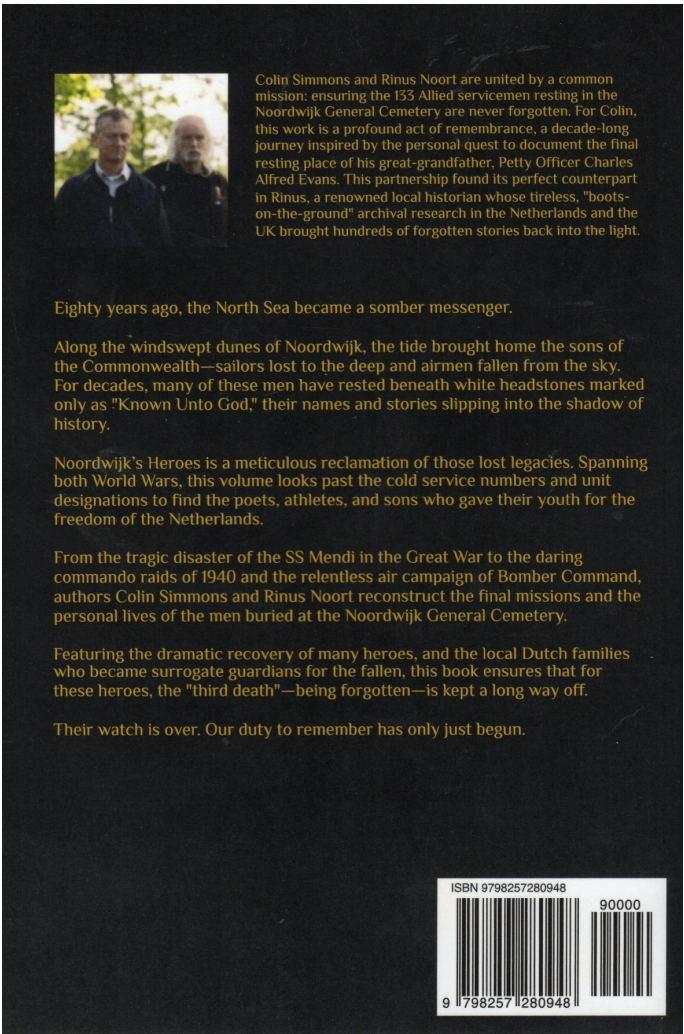
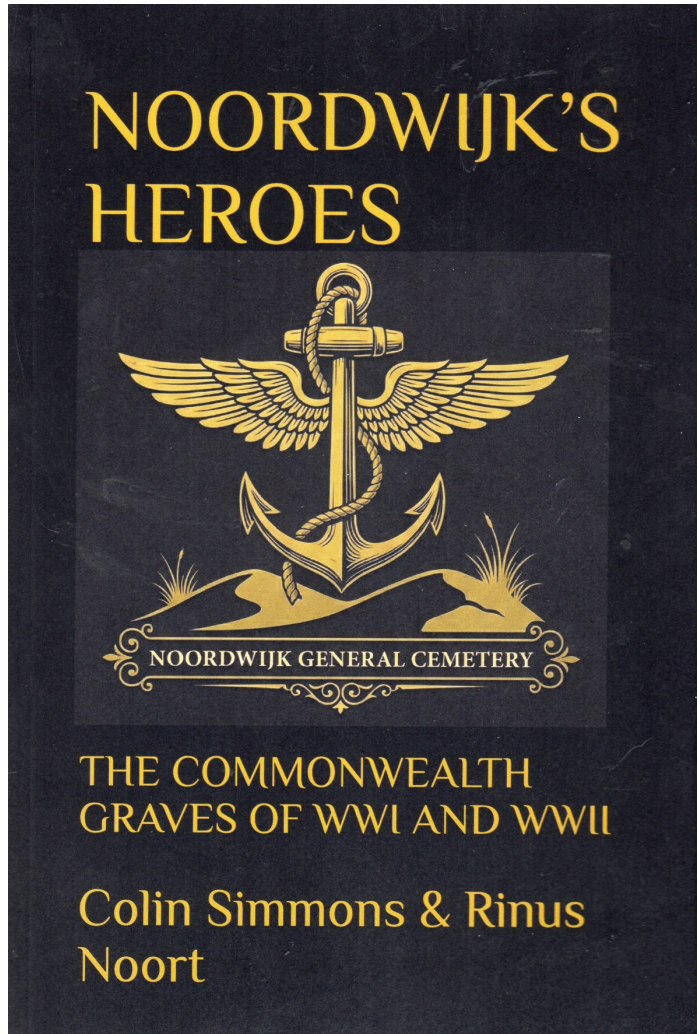


Noordwijk's Heroes (Red.)

Noordwijk General Cemetery. The Commonwealth Graves of WW I and WW II

is een boek waar vele uren onderzoek, liefde en doorzettingsvermogen is ingestopt. Een boek dat een gezicht geeft aan die stille helden die tijdens de 2e Wereldoorlog zijn aangespoeld aan Noordwijks kust. Zij kwamen vaak in een onbekend graf en werden meestal vergeten. Dit totdat één van onze vrijwilligers, Rinus Noort, zich het lot van deze stille helden aantrok. Hij ging op zoek, raadpleegde oude archieven, zocht internet af, maakte contact met verschillende nabestaanden. Hij vond in stoffige archieven, zowel Duitse als Geallieerde documenten en foto's. En na jaren research ontstond er een beeld en kregen deze stille helden een gezicht. Eén van Rinus' contacten, Colin Simmons, uit het Verenigd Koninkrijk stelde voor om al dit monnikenwerk op schrift te zetten en te publiceren, verlucht met tientallen illustraties van documenten en foto's die bij het onderzoek naar boven zijn gekomen. Het is een boek geworden dat ik iedere vrijwilliger en belangstellende, over deze donkere tijd, van harte aanbeveel.

Dit boek is geschreven door Colin Simmons en Rinus Noort en is verkrijgbaar onder ISBN 9798257280948 bij Amazon.



Agora Club Noordwijk steunt het Atlantikwall Museum Noordwijk

(Bart van Gelsdorp)



Dinsdag 2 juni 2026 bracht Agora Club Noordwijk AC4 een bezoek aan het Atlantikwall Museum Noordwijk. Een indrukwekkende rondleiding door de bunkers en de verhalen van de Tweede Wereldoorlog aan onze kust, volledig verzorgd door enthousiaste vrijwilligers. Agora Club Noordwijk heeft hierbij een cheque van **€500** overhandigd voor het behoud van dit bijzondere cultureel-historische erfgoed in Noordwijk. Het Atlantikwall Museum Noordwijk bedankt Agora Club Noordwijk AC4 voor deze steun.



Een dramatische Crash (vervolg)

Door Jaap Plokker

Vrijdag 2 oktober 1942, omstreeks 22.50 u. boorde een Halifax bommenwerper van de Royal Air Force zich in de door de familie Hogervorst bewoonde boerderij 'Vredebest' aan de Buurtweg, in de Noordzijdorpolder, te Noordwijkerhout.



Alles vloog in brand; vliegtuig én boerderij. Hein Hogervorst zag het voor zijn ogen gebeuren.

Boerderij 'Vredebest' te Noordwijkerhout

Familie Hogervorst

Het was vrijdagavond 2 oktober 1942, kwart voor elf. De nog thuis wonende 26 jarige Alida Prudentia (Alie) Hogervorst was al naar bed. Ze sliep boven. Mevrouw Adriana Hogervorst-Heemskerk en haar 17 jarige dochter Clara Theodora (Clara) waren in de keuken. Buiten klonk vliegtuiggeronk. De jongste zoon Wilhelm Cornelis (Wim), nieuwsgierig geworden, ging in de deuropening staan om te kijken of hij iets kon zien. Ook Hendricus Jacobus (Hein)

Hogervorst had het vliegtuiggeronk gehoord en was zelfs naar buiten gegaan om alles beter te kunnen horen. Staande op zijn erf hoorde hij vliegtuigen hoog overvliegen en het geknal van afweergeschut. Plotseling zag hij vanuit de richting van de zee, hoog in de lucht, een wit stipje; alsof een lichtsignaal werd uitgeworpen. Het stipje, kwam echter nader en nader, werd groter en groter, werd een brandend vliegtuig en kwam recht op hem af.

Om ca. 22.50 u. stortte een brandende bommenwerper tegen de achtergevel en op het dak van boerderij 'Vredebest', Buurtweg 20. De woning werd in elkaar gedrukt en veranderde in een ruïne. De uit het vliegtuig stromende benzine veroorzaakte een allesvernietigende vuurzee. Ook de keuken, waar Clara en haar moeder waren, stortte in elkaar. Tussen de chaos van balken, planken en puin wist Clara, haar moeder achter zich aan slepend, een uitgang naar buiten te vinden. Het laatste gaatje was echter te klein en het lukte haar niet om ook haar moeder in veiligheid te brengen. Zij moest haar achterlaten. Volkomen overstuur holde ze over het erf. Hein Hogervorst was instinctief achter een iepenboom gesprongen waardoor hij niet getroffen werd door rondvliegende objecten. Pogingen om gezinsleden uit het huis te bevrijden leken zinloos vanwege de verzengende vlammen en ontploffingen. Plotseling zag hij zijn dochter Clara op het erf lopen en ging naar haar toe. Clara gaf aan waar haar moeder was en samen wisten ze haar uit de puinhoop te bevrijden. Bloedend uit wonden aan haar hoofd, knieën en onderbenen legden ze haar in de berm van de Buurtweg, in het gras. Intussen was buurman Johannes van Stijn toegesnelde om te helpen. Hij ontfermde zich over Clara, die op het eerste gezicht licht gewond was, maar wel volkomen overstuur, en nam haar mee naar zijn huis. De 16 jarige Wim had in de deuropening ook staan kijken en luisteren naar de overvliegende bommenwerpers. Plotseling zag hij een vuurbal op zich af komen en wierp zich voorover. Liggend op de grond merkte hij dat brandende vliegtuigbenzine over z'n lichaam stroomde. Als een rennende fakkel snelde hij naar een sloot in de polder om in het water het vuur te doven. Toen dat gebeurd was holde hij naar zijn buurman A. van Ruiten en kroop in diens regenton om de brandwonden af te koelen.



Alie en Wim Hogervorst. De 26 jarige Alie en 16 jarige Wim overleefden de crash van de Halifax bommenwerper op hun boerderij niet



Dokter H.J. Postel liep die avond om kwart voor elf in de dorpskern van Noordwijkerhout naar de brievenbus om brieven te posten. Opeens hoorde hij een vliegtuig neerstorten en zag in de richting van Noordwijk een fikse brand. Nadat hij zijn brieven had gepost liep hij, op weg naar huis, achter het gemeentehuis veldwachter Spaans tegen het lijf, die hem vertelde dat de boerderij van Hein Hogervorst in brand stond, er gewonden waren en zijn assistentie dringend gewenst was. Thuisgekomen pakte dokter Postel zijn verbandspullen en snelde op de fiets naar de Buurtweg. Hier trof hij Hein Hogervorst bij zijn zwaargewonde vrouw die in de berm lag. Terwijl dokter Postel mevrouw Hogervorst verbond verschenen er Duitse militairen die in het aan de Buurtweg gelegen Dijkenburg ingekwartierd waren. Onder hen was een arts. In overleg met dokter Postel werd besloten dat de Duitse arts mevrouw Hogervorst mee zou nemen naar de Krankenstube in 'Huize Remotus', eveneens aan de Buurtweg. Hier besloot de Duitse arts dat mevrouw Hogervorst naar een ziekenhuis vervoerd moest worden en werd ze vervolgens naar het Academisch Ziekenhuis in Leiden gebracht. Hier is ze direct na aankomst geopereerd en is haar gescheurde milt verwijderd. Terwijl dokter Postel en de Duitse arts zich nog om mevrouw Hogervorst bekommerden kwam iemand vertellen dat Wim Hogervorst bij A. van Ruiten in de regenton zat. Hierop spoedde de dokter zich naar buurman van Ruiten om te kijken welke medische verzorging Wim nodig had. De jongen had zware brandwonden aan armen en benen. Met name de benen waren er slecht aan toe. Terwijl dokter Postel de brandwonden verbond vertelde Wim Hogervorst aan hem wat hem was overkomen. Gezien de aard van de verwondingen achtte de dokter het nodig dat Wim zo snel mogelijk naar een ziekenhuis in Leiden werd vervoerd. Een ziekenwagen van de firma L. Meeuwenoord heeft Wim toen naar het St. Elisabethziekenhuis gebracht. Nog toen dokter Postel bezig was Wim Hogervorst te verbinden kreeg hij te horen dat Clara Hogervorst bij buurman van Stijn verbleef en ook gewond was. Clara bleek enkele hoofdwonden te hebben, maar die waren niet dusdanig dat hij ziekenhuisopname noodzakelijk achtte. Uiteindelijk is ook Clara toch in het St. Elisabethziekenhuis in Leiden opgenomen. Op zaterdag 3 oktober 1942 namen om 13.30 u. Duitse militairen van Luftgaukommando Holland de bewaking over van de aldaar aanwezige Duitse militairen en lokale politie en lieten verder niemand meer toe in het gebied waar de bommenwerper was neergestort. Alie Hogervorst is waarschijnlijk al bij de inslag van het vliegtuig om het leven gekomen. Van haar heeft men slechts verkoolde resten teruggevonden. Wim Hogervorst werd met zeer ernstige brandwonden opgenomen in het St. Elisabethziekenhuis te Leiden en is daar op zondagmorgen 4 oktober om 02.00 u. aan zijn verwondingen overleden.

BURGERLIJKE STAND VAN LEIDEN

GEBOREN: Hendrika, dr. van W. A. P. van der Vet en M. W. Plezier — Antonius Johannes, zn. van J. A. Vlanen en M. H. Janmaat — Gerharda Maria Johanna, dr. van A. van Dijk en C. T. de Boer — Cornelia Hendrika, dr. van H. G. Bentveld en C. Haarland.

OVERLEDEN: D. Wagemans, wed. van W. Christiaan, 82 j. — F. van Schooten, m., 37 j. — J. C. E. Kerckhoff, m., 41 j. — D. J. Pardon, zn., 1 maand — J. W. Goedbloed, m., 61 j. — W. J. Hogervorst, zn., 16 jaar.

Hoewel zwaar gewond heeft mevrouw Hogervorst de ramp overleefd. Clara was, gezien de situatie waarin ze zich bevond nadat het vliegtuig op het huis was gestort, wonder boven wonder er met lichte verwondingen van af gekomen. Alleen Hein Hogervorst was volkomen ongedeerd gebleven, dankzij zijn nieuwsgierigheid om buiten op zijn erf naar hoog overvliegende bommenwerpers te gaan luisteren. Na deze catastrofe moest het echtpaar Hogervorst de rest van hun leven vervolgen zonder beide omgekomen kinderen Alie en Wim. Hein's kapitaal, dat

vooral bestond uit een broeikas en de daarin opgeslagen oogst narcissenbollen, was letterlijk in vlammen opgegaan. Een verzekeringsuitkering voor huisinventaris, broeikas en vijf ton bloembollen lag niet in het verschiep, omdat het boerderijcomplex en toebehoren, vanwege het rieten dak en het ontbreken van bluswater in de directe omgeving, niet te verzekeren waren. Latere verklaringen van personen uit de directe omgeving van Hein en Adriana Hogervorst schetsen een beeld dat ze de ramp, die hun gezin op 2 oktober 1942 had getroffen, nooit te boven zijn gekomen. Hein Hogervorst overleed op 61 jarig leeftijd, op 7 januari 1945 te Noordwijk.

405 Squadron RCAF

Ook alle inzittenden van de Halifax waren bij de crash om het leven gekomen. Hun lichamen verkoolden in het inferno van de brandende bommenwerper en boerderij, dat nog eens werd aangewakkerd door de uit het vliegtuig afkomstige benzine. De zeven omgekomen bemanningsleden waren de 23 jarige, in Liverpool geboren, boordschutter en marconist Sidney Messham; de 20 jarige, Canadese, boordwerktuigkundige, David George Hackett; de eveneens in Canada geboren 20 jarige bommenrichter Maxwell Ben-Hertz; de 24 jarige Canadese boordschutter Lionel Harry Williams; de 27 jarige, in Australië geboren, navigator George Henry Shannon en de beide uit de Verenigde Staten afkomstige 22 jarige boordschutter Charles Josef Neubert en 21 jarige piloot Edward Warren Murphy. Deze internationaal samengestelde zevenkoppige bemanning was op vrijdagavond 2 oktober 1942 om 18.26 u. opgestegen van vliegveld Topcliffe. Deze vliegbasis, ook bekend als Alanbrooke Barracks, was in september 1940 in gebruik genomen en lag tussen de plaatsjes Topcliffe en Thirsk ca. 35 km ten noordwesten van York, in het Engelse graafschap North Yorkshire. Op 2 oktober 1942 was hier het 405 Squadron Vancouver van de Royal Canadian Air Force (RCAF) gestationeerd, dat op dat moment vloog met Handley Page Halifax B Mk II bommenwerpers van de Royal Air Force. Het vliegtuig van Murphy c.s. had als eigen, unieke, registratieaanduiding DG 228 en was op 2 juli 1942 uit de Handley Page fabriek aan 405 Squadron geleverd.



De 'Operation room' van 405 squadron Vancouver van de Royal Canadian Air Force tijdens de Tweede Wereldoorlog

Wordt vervolgd

Colofon:

Stichting Atlantikwall
Museum Noordwijk

info@atlantikwall.nl

Bankgegevens:

Giro NL23INGB0009185700

Bank NL03RABO0146683110
t.n.v. St. Atlantikwall Museum te
Noordwijk

Bestuur:

Voorzitter: Victor Salman
Vice voorzitter: André v.d. Niet
Secretaris: Bart v. Gelsdorp &
Rob Kremer
Penningmeester: Simon Vermeij
Lid: Jeroen v.d. Zalm
Wapenbeheerder: Johan Gieske

Ereleden

Cor van Duin
Ruud Boot
Jan Heus

Lid van verdienste

Dirk Zweers
Toon van den Hoek
Rinus Noort
Johan Gieske
Riet Poerschke
Hans Poerschke
Marjolijn van der Jagt
Anton Haasnoot

Redactie Bunkerpost:

Anton Haasnoot

Redactieadres:

redactie@Atlantikwall.nl

Medewerkers:

Victor Salman
Bart van Gelsdorp
Jaap Plokker
Gerty Haasnoot

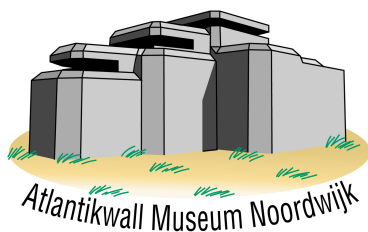
Logo Bunkerpost:

Peter Wijnberger †

Officieel logo

Marjolijn van der Jagt

Overname van teksten of afbeeldingen
uit deze nieuwsbrief is uitsluitend
toegestaan na verkregen schriftelijke
toestemming van de redactie en de
desbetreffende auteur.



Uit de foto collectie van de redacteur (2013)

Het inpakken van de S414 begin juli 2013

